

309 (Old Syllabus)

II

Total No. of Questions – 16

Regd.

Total No. of Printed Pages – 4

No.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Part – II
SANSKRIT, Paper-I
(Second Language)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 100

- Note : (i) All questions should be attempted.
(ii) Question Nos. 1, 2, 3 and 14 should be answered in the medium of instruction of the candidate.
(iii) The remaining questions should be answered in Sanskrit (Devanagari Script) only.
(iv) The bits of a question should be attempted together.

- सूचना : (i) सर्वे प्रश्नाः समाधातव्याः ।
(ii-iii) प्रथम, द्वितीय, तृतीय प्रश्नान् अनुवादप्रश्नं च विहाय अन्ये प्रश्नाः संस्कृतभाषायामेव (देवनागरिलिप्या) समाधातव्याः ।

1. एकं श्लोकं पूरयित्वा भावं लिखत । 1 × 6 = 6
(अ) ददाति मित्रलक्षणम् ॥
(आ) त्यागः सत्यं महीपतिः ॥
2. एकं निबन्धप्रश्नं समाधत्त । 1 × 6 = 6
(अ) श्रीकृष्णकुचेलयोः संवादं संक्षिपत ।
(आ) "भारतविभूतिः" पद्यभागस्य सारः लेखनीयः ।
3. एकं निबन्धप्रश्नं समाधत्त । 1 × 6 = 6
(अ) पापबुद्धिः धर्मबुद्धिं कथं वञ्चयितुमैच्छत् ? विशदयत ?
(आ) स्नुषा शिवराजं कथं रक्षितवती ?

4. चतुर्णां प्रश्नानां समाधानानि लिखत । 4 × 2 = 8
- (अ) वृद्धा चतुर्थपुत्रस्य मरणानन्तरं किमुक्तवती ?
(आ) चौरः राजानं किमुक्तवान् ?
(इ) आर्यभटः सर्वप्रथमं किम् अन्विष्टवान् ?
(ई) शास्त्रार्थो नाम कः ?
(उ) लीलावती कथं प्रसिद्धा जाता ?
(ऊ) राजा कोवलविषये अविचार्य भटान् किमादिदेश ?

5. द्वौ ससन्दर्भं व्याख्यात । 2 × 3 = 6
- (अ) पत्रं पुष्पं फलं तोयं यो मे भक्त्या प्रयच्छति ।
(आ) बभौ हरजटाभ्रष्टां गङ्गाभिव भगीरथः ।
(इ) सत्त्वेन हिंसा अपि साधुशीलाः ।
(ई) सन्धानायैकमत्यस्य कल्पते संस्कृतं नृणाम् ।

6. द्वौ ससन्दर्भं व्याख्यात । 2 × 3 = 6
- (अ) अस्मिन् कानने दूरीकृतकलङ्को वसामि ।
(आ) शरीरं सुतापेक्षी राक्षसानौ होष्यामि ।
(इ) यदि भवान् एवम् इच्छति तर्हि भवतु ।
(ई) तेन ते कुलस्य अनिष्टनिवृत्तिर्भविष्यति ।

7. त्रयाणां प्रश्नानां समाधानानि लिखत । 3 × 2 = 6
- (अ) व्यासः कथं वेदव्यासो जातः ?
(आ) कस्य मेदिनी रघुः न जहार ?
(इ) बान्धवाः के ?
(ई) सत्युरुषव्रतं कीदृशम् ?
(उ) भारतदेशे कस्य अवताराः बहु सजाताः ?
(ऊ) किमर्थं विद्याग्रहणं कुर्वन्ति ?

8. त्रयाणां प्रश्नानां समाधानानि लिखत । 3 × 2 = 6
- (अ) मातङ्गः कीदृशं रूपं प्राप्तवान् ?
 (आ) पापबुद्धिः निशीथे किं कृतवान् ?
 (इ) भीमं विहाय पाण्डवाः कुत्र गताः ? किमर्थम् ?
 (ई) साधुदर्शनार्थम् आगन्तॄषु के बभूवुः ?
 (उ) राजकुमारः पेटिकायां कम् उपावेशयत् ?
 (ऊ) बर्हानगरे का घोषणा जाता ?
9. विरामग्रहणाय अभ्यर्थनपत्रम् लिखत । 5 × 1 = 5
- अथवा
 पुस्तकप्रेषणविषये पत्रम् लिखत ।
10. द्वयोः शब्दयोः सविभक्तिकं रूपाणि लिखत । 2 × 6 = 12
- (अ) हरि (इ) वन
 (आ) मातृ (ई) अस्मद्
11. द्वयोः धातुरूपाणि लिखत । 2 × 3 = 6
- (अ) पश्यति (इ) पिबतु
 (आ) क्रीडेत् (ई) अलभत
12. त्रीणि सन्धिनामनिर्देशपूर्वकं विघटयत । 3 × 2 = 6
- (अ) महीन्द्रः (ई) प्रत्यक्षम्
 (आ) हितोपदेशः (उ) द्वावेतौ
 (इ) देवेश्वर्यम् (ऊ) हलीषा
13. त्रीणि सन्धिनामनिर्देशपूर्वकं सन्धत । 3 × 2 = 6
- (अ) मधु + उदयः (ई) सु + आगतम्
 (आ) तव + लृकारः (उ) विष्णो + अत्र
 (इ) एक + एकः (ऊ) शक + अन्धुः

14. अनुवदत । (आन्ध्र / आङ्ग्लभाषायाम्)
(अ) अहं विद्यालयं गच्छामि ।
(आ) वयं सर्वे पाठम् अपठाम ।
(इ) मम वयः षोडशवर्षाणि ।।
(ई) अत्र कति छात्राः सन्ति ।
(उ) सः अद्य सायंकाले कुत्र गमिष्यति ।

5 × 1 = 5

15. एकेन पदेन समाधानानि लिखत ।
(अ) रघोः दिग्विजयः इति पाठः केन विरचितः ?
(आ) वपुः केन वर्धते ?
(इ) जीवनं केन सम्भवति ?
(ई) औष्ण्ये का भूमिः अधिका भवति ?
(उ) किं महाशास्त्रम् इति कथ्यते ?

5 × 1 = 5

16. एकेन पदेन समाधानानि लिखत ।
(अ) राजवाहनः कस्य साहाय्यं कृतवान् ?
(आ) शमीकोटरे कः प्रविशेत् ?
(इ) पाण्डवमध्यमः कः भवति ?
(ई) वणिजः कुमारी का ?
(उ) पुत्रस्य चिकित्सार्थं वैद्यः किम् इच्छति ?

5 × 1 = 5